

OMIERZIĆ (38) *vb pf*

Wymowa: *omier-zić*.

-rż- (33), -rz- (3), -rż- (2).

o jasne; -é- (2) *OrzQuin, KochPs*; -e- (1) *Oczko*.

inf omierzić (6). ◇ *fut* 2 *sg* omierzisz (1). ◇ 3 *sg* omierzi (3). ◇ 2 *pl* omierzicie (1). ◇ *praet* 1 *sg* m -(e)m omierzył (2). ◇ 2 *sg* m -eś omierzył (2). ◇ 3 *sg* m omierzył (6). *f* omierzyła (1). ◇ 3 *pl* m *pers* omierzili (2). *subst* omierzyły (1). ◇ *con* 2 *sg* m byś omierzył (1). ◇ 3 *sg* m by omierzył (7). *f* by omierzyła (1). ◇ 3 *pl* m *pers* by omierzili (2). ◇ *part praet act* omierziwszy (2).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII w.

Obrzydzić coś komuś, wzbudzić w kimś wstręt do kogoś lub czegoś (przeważnie w sensie moralnym); adducere aliquid in fastidium, fastidium alicui afferre a. ciere a. gignere a. movere, concitare invidiam in aliquem, trahere aliquem in invidiam, invidiam in aliquem vertere, facere alicui invidiam, in commune orbis odium vocare aliquem, fastidium alicuius rei facere, ad invidiam vertere aliquid, ad invidiam uti nomine alicuius Cn [kogo, co] (38) :

omierzić u kogo (1): tylko pátrząc ná dármo hárdego chłopá/ káždy ten przypadek v fiebie ínádnie omierzić może *RejZwierc* 53.

omierzić komu (35): Tego któryć to vczyńił/ Íż cię mężowi omierzył. *BierEz* Qv; *RejPs* 101; A iuż ludziom ístatecznym y íwiat omierzili Za ty ísprawy obłudne czo gi weń ísprawili *RejJóz* I; *RejFig* Cc5v; *OrzQuin* B4; *RejPos* 49v, 101, 115v, 133v, 329v; *RejZwierc* 2, 162; *PapPan* [Gg]4v; Ieden z tych chcąc onę wíszyłtkę máiętność mieć/ brátu wyrządzał rozmáite złości/ żeby mu omierzył iego część/ ízby mu ią przedał. *GórnRozm* Dv; *KochAp* 10. *Cf omierzić komu przez kogo, przez co; komu czym, »omierzić sobie«.*

omierzić komu przez kogo, przez co (2); *RejZwierc* 172; Omierzył Bog przez tego temu narodowi/ Pychę íák íam niekiedy onemu czártowi. *PapPan* Eev.

omierzić komu czym (2): y zdáło íe íem áby íwemi poímiiewiłki omierzili go Bogu *RejPs* 90v; *RejPos* 201.

W połączeniu szeregowym (1): Ale íłuchay czym to Pan wíszytko zelżyć/ ohydzie/ á íobie omierzić raczył: powieda/ íż dufał íobie/ á hłubił íe tym przed ludźmi/ á omylne było íerce iego. *RejPos* 201.

W charakterystycznych połączeniach: omierzić ludziom, mężowi, narodowi, Panu (Bogu) (8); omierzić dom, kraj, lud, miłość, sejmy, sprawy (2), stany, świat (2); omierzić pośmiewiski; omierzić przez niedbałość.

Zwroty: bibl. »mierząc omierzić« (1): á byłbyś przekłętwem íáko ono íámo/ lecz przeklináníem przeklniesz ono/ á mierząc omierziś íe [*et abominando abominabitis*]. *BudBib Deut* 7/26.

»omierzić sobie« [*szyk zmienny*] (17): COż maíz moy towarzyszu/ s tego zá pożytki/ Íżeś íobie omierzył/ práwie ítany wíszytki. *RejZwierc* 122v; *RejAp* 19 [2 r.], 20, 26; *RejPos* 14v, 49, 201, 216v, 333 [2 r.] (10); *RejZwierc* 172; Pan téż [...] gniewem zápalony/ Lud íwóy omierzył íobie *KochPs* 162.

Szeregi: »omierzić a odepchnąć« (1): tego człowieká ták ítrzegł á ná tákiey pieczy miał/ á thák vczył/ íákoby nigdy przyczyny nie nálażł omierzić go íobie/ á odepchnąć go od íiebie. *RejPos* 216v.

»oskarżyć a omierzić« (1): vřtháwicznie ryczy á krázy biegáiąc iákoby ktorego oskárzył á omierził Pánu *RejAp* 101v.

»osławić a omierzić« (1): tedy to/ y cieplice/ y káždé lékarřtvo osławić á omierzić może/ kiedy do choroby niewłańné będzie *Oczko* 12.

»zapługawić a omierzić« (1): gdy gi [*stary dom*] łobie chędożyć á zdoić będziefz w nim vzyć możeńz/ niźlibyś gi przez łwá niedbáłość záplugáwił á omierził łobie. *RejZwierc* 172.

Synonimy: obrzydzić, zapługawić.

Formacje współrdzenne cf MIERZIĆ.

Cf **OBMIERZIĆ, OMIERŻENIE, OMIERŻONY**

TZ